

*Arvestatud
Diplomitööna
30 IV 42.*

20. Seemant, pvt.

-1-

Diplomitöö
473621

E. V.
TARTU ÜLICOOLI
ÕIGUSTEADUSKOND

29 apr. 42
145 a

K O L O N I A A L Õ I G U S .

.....

A.A.

8029.

Tartu Ülikooli üliõpilase Zirk, Lembit diplomitöö
Võrdleva Eraõiguse alalt.

*Lõpetanud 12. V 1942. a.
õigusteaduskanna cum laude.*

I Sissejuhatus.

S I S U :

=====

I	Sissejuhatus.....	lk. 3
II	Koloniaalõigus.....	" 5
III	Kohtumõistmise korraldus pärismaalaste kohta üksikutes asumaades.....	" 11
IV	Eelpoolkäsitletud kohtusüsteemide hinnang	" 15
V	Seadusandlus pärismaalaste jaoks.....	" 17
VI	Lõppkokkuvõte.....	" 21
VII	Koostamisel kasutatud kirjandus.....	" 23

I Sissejuhatus.

Võrdleva õigusteaduse püüdeks on olnud algusest peale jõuda üksikute õiguskordade õigusvõrdluse teel mingi absoluutse õiguseni. See püüe oli õieti reaktsiooniks omaaegsele püüdele näha Rooma Õiguses mingit absoluutkehtivat õigust, mis pidi olema kõigi teiste aluseks. Jõuti aegade jooksul selgusele, et õigus pole midagi iseseisvat, vaid nii öelda rahva ühiskondliku ja majandusliku elu kajastis.¹⁾ Rahva majanduslikust ja ühiskondlikust korraldusest oleneb, mida rahvas mõistab sõna all "õigus".²⁾

1). Zeitschrift für vergleichende Rechtswissenschaft 1939.a. lk.1. R.Thurnwald: "Vergleichende Rechtswissenschaft, Eingeborenenrecht und Kolonialrecht".: "Schweifende Jäger haben z.B. überhaupt kein, privates Grundeigentum entwickelt.....".

2). Thurnwald: " In den winzigen Gemeinden....gilt die Blutrache als "richtig". Dieselbe Blutrache wird aber zum Verbrechen in einem organisierten Gemeinwesen..." lk.2.

Kogu arusaamine õigusest pole aga püsiv, vaid muutub, olenedes rahva elutingimustest.

Ent ka varasemaid püüdeid absoluutse õiguse leidmiseks tuleb tunnustada, sest üksikute õiguskordade võrdlusele leiame neis palju analoogseid jooni. Olgu see siis kas õiguse liigitamine avalikuks ja eraõiguseks, või teatavalt kuritöö liikide asetamine raskemate hulka.³⁾ Kõikki eelpooltoodud asjaolusid peab arvestama õigusvõrdlus, seisest muidu mitte oma ülesannete kõrgusel.⁴⁾

3). Thurnwald lk. 3 "Behandlung des Verrats an der Gemeinschaft als schlimmstes Verbrechen."

4). Thurnwald lk. 4 "Sonst bleibt siem eine Kuriositäten-sammlung, im besteb Fall Material für Rechtsvergleichung, oder brauchbar für die praktische Kenntnis bestimmter exotischer Rechte zum Zwecke von Handelsbeziehungen."

II Koloniaalõigus.

Võrdleva õigusteaduse rüppest on võrsunud e t n o l o o -
g i l i n e õigusteadus, milline uuemal ajal on arenenud
edasi k o l o n i a a l õ i g u s e näol.

Koloniaalõigusest rääkima asudes tuleb kõigepealt
anda vastus küsimusele : miks on õieti vajalik koloniaal-
õigust eridistsipliinina ? Võiks ju arvata, et kolooniaas,
kuna ta kuulub teatud riigile, valitseb sama õiguski, mis
emariigis. Järelikult poleks ka vaja mingisugust erilist
koloniaalõigust.

Nimetatud küsimusele vastamiseks tuleb kõigepealt sel-
gitada koloonia juriidilist iseloomu emamaa suhtes.

K o l o o n i a o n juriidilises mõttes selline mõ-
ne riigi ala, mis ainult erandlikult moodustab emamaaga ühi-
se õiguspiirkonna.⁵⁾ Seda definitsiooni analüüsisid lei-
ame, et koloonia on mõne riigi ala. Seega ta erineb iseseis-
vast riigist, osariigist ja lõppeks ka protektoraatalast.

5). Dr. H. Edler v. Hoffman. "Deutsches Kolonialrecht" Leipzig
1907. a. lk. 7 : " Kolonie im Rechtssinne ist ein solches
Gebiet eines Staates, welches nur ausnahmsweise mit dem

Edasi nähtub ülaltoodud definitsioonist, et koloonia ei moodusta emamaaga ühist õiguspiirkonda.⁶⁾ Viimane asiolu on tingitud üheltpoolt sellest, et koloonia ja emamaa vahel tavaliselt on suur vahemaa ja teiselt poolt sellest, et koloonia ja emamaa vahel on suured kultuurilised, poliitilised ja majanduslikud ja usulised erinevused. Neil põhjustel on võimatu kehtestada nii koloonias kui ka emamaal samu seadusi. Koloniaalõiguse moodustavad enesest teatud riigi koloonias kehtivad nii avaliku, kui ka eraõiguse normid.⁷⁾ Sealjuures on tähtsusetu, kuidas need normid on saabunud, kas emamaa organite õigusloomingu või pärismaalaste õiguse normide ja tavade teel.

Mutterlande ein einheitliches Rechtsgebiet bildet".

6). Edler v. Hoffmann lk. 9. " Die Kolonie bildet in der Regel kein einheitliches Rechtsgebiet mit dem MUTTERLANDE."

7). Edler v. Hoffmann lk. 11. " Kolonialrecht ist das gesamte in den Kolonien eines Staates geltende öffentliche und private Recht".

Koloniaalõigusteadus on asendamatuks abimeheks üldisele koloniaalpoliitikale.⁸⁾ Ent kolooniaisse ei tohi kanda üle muutmatult emamaa õigust, samuti nagu poleks õige rakendada kolooniaise tegevusse juriste, kes on saanud ettevalmistuse juristina tegutsemiseks ainult emamaal. Kolooniaise tegutsev jurist peaks omama erilise ettevalmistuse, et seista oma ülesannete kõrgusel, et mõista õigust, või korraldada selle mõistmist nii, et ta ei rikuks lauset: "Iurisprudentia est ars boni et aequi."

Loodusrahvaste õiguste uurimiseks andis tõuke tähelepanek, et osa eksootiliste rahvaste nagu hindude, malailaste jne. õigustest on tugevasti mõjustanud alamal arenemisastmel seisvate rahvaste õigusi. Samuti tiivustas uurimisi sellise suunas õiguste jaotamine kirjutatuiks ja mittekirjutatuiks, millise jaotuse tähtsus aga on kadumas, kuna kirjutatud õiguse erinevuse kirjutamata (tava-) õigusest pole nii suur kui varem arvati, kuna ka tavaõigus pole mitte nagu varem arvati sõnastamata õigus, vaid enamail juhtudel kandub edasi kindlaiks lauseiks formeerituna. Selle asemel

8). Handwörterbuch der Staatswissenschaften. Vierte gänzlich umgearbeitete Auflage. Fünfter Band. Jena 1923. a. lk. 782.

on astunud uuem jaotus, jaotus l a u s e s t a t u d ja l a u s e s t a m a t u k s õiguseks.⁹⁾ Viimane asetseb "uinuvana" inimese teadvuses kerkides üles vaid teatud konkreetse juhuse puhul arvamuse või otsusena kuidas tuleb käituda. See, latentne õigus asetseb formaalse õiguse arengu madalaimal astmel.

Viimatimainitud liigitus on meile tähtsam, sest nagu öeldud just madalamal arenguastmel seisvate rahvaste õiguses esineb rohkem lausestamata ja vähem lausestatud õigust.

Primitiivsete õiguste uurimiseks tuleb alati arvestada nende omapära. Üks üldisemaid ja tavalisemaid omapärasid seisab selles, et primitiivseisõiguisis puudub vahetegu era- ja avaliku-õiguse vahel. Seda põhjustab nähe, et neis õigustes karistused pole mõeldud mitte ainult puht karistusena kitsamas mõttes, vaid ühtlasi ka tekitatud kahjude tasumiseks. Samuti arvestatakse ka vähe

9). Thurnvald lk.4" Viel wichtiger ist die Unterscheidung zwischen "gesetztem" und "latentem" Recht. Letzteres lebt nämlich nur unbewusst^s oder halbbewusst, jedenfalls aber ohne formale Satzung im Gedankenschatz der Angehörigen einer Gemeinschaft...."

süü astet, nii et tegeliku süüdlasega koos ka tema terve pere- või sugukond vastutama peab. Viimatimainitud asjaolu positiivseks küljeks on nähe, et siis suurendatud vastutuse tõttu leppeid ja kohustusi kindlamalt täidetakse kui muidu.¹⁰⁾

Õiguse loomine pärismaalaste jaoks ja õigusmõistmise korraldamine neile on küsimused, mis nõuavad koloniaalõiguses tähelpanu. Tähtsaima probleemidest moodustab probleem ühenduses kohtumõistmisega, sest kohus on ju õieti see, kes rakendab õigust, kohaldab teda tegelikku ellu. Kohtu, kui õiguse rakendaja tähtsus on suur. Ent vanemal ajastul kohtu tähtsus oli paraku väga vähe tingitud kohtu õilsast ülesandest, vaid peasjalikult riiklikust autoriteedist.

Eurooplased puutudes kokku Aafrika rahvastega, leidsid nende õigusmõistmises palju niisugust, mis neile kuidagi vastuvõetav polnud. Selle põhjustajaks oli üheltpoolt nähe, et kohalikud pärismaalased oma "protsessides" opereerisid tõenditega nagu "jumalakohus" j.t., millised aga ei vastanud eurooplaste õiguslikule arusaamisele. Teiselt poolt aga oli see tingitud sellest, et kohalike elanike arusaamine õigusest oli suuresti erinev meie omast. Selle tagajärjel

10). Thurnwald lk.4;5.

tekkis olukord, millest ei leitud muud väljapääsu, kui pärismaalaste õiguse, nende kohtunike ja kohtuoidamise asendamises eurooplasist kohtunikega vastava emamaa materiaali ja protsessuaalseaduste alusel. Nimetatud sammudest aga ei saanud oodatud tagajärki. Unustati, et pärismaalastele pole "valgete" õigus sugugi rohkem vastuvõetav, kui "valgetele" pärismaalaste õigus. Selle sammu tagajärjeks oli rida rahutusi pärismaalaste keskel.¹¹⁾

Ainuke õige lahendus leiduks erapooletu õigusmõistmise sisseseadmisel, kohtute rakendamisel, mis koosneksid võimalust mööda pärismaalastest ja menetleksid ja mõistaksid õigust normide järgi, mis arvestavad vastavate suguharude elutingimusi ja omapära. Muidugi ei tohi siingi kalduda liialdustesse, vaid tuleb nende kohtute kaudu püüda viia pärismaalastele lähemale arusaamist "valge mehe" õigusest.

11). Thurnwald lk. 5; 6.

III Kohtumõistmise korraldus pärismaalaste kohta

üksikutes asumaades.

Pole huvituseta jälgida kohtumõistmise korraldamist pärismaalaste üle üksikuil asumail ja mandaataladel.

Kui võrrelda mõisteid : "native justice" (Inglise) ja "justice indigène" (Prantsuse), siis tuleb sisuliselt teha nende vahel teravat vahet. Nad pole mitte sünonüümid.

Prantsuse aladel on küll olemas erikohtud pärismaalaste jaoks, mis erinevad täiesti erinevad kohtutest mis loodud "valgete jaoks, ent kas neist erikohtuist pärismaalased osa võtavad, või kas neis kohalikke tavasid rakendatakse pole oluline.

Inglise aladel tegutsevad aga pärismaalaste kohtud pärismaalaste osavõtul, mõistes õigust kohalike kommee ja rahvusliku õiguse järgi, niivõrd, kui see pole vastolus seadustega ja moraaliga. Nimetatud vahet võiks kokku võtta lauses:

"Native justice" on õigumõistmine pärismaalaste läbi, "justice indigène" on õigumõistmine pärismaalaste jaoks.¹²⁾

12). Zeitschrift für vergleichende Rechtswissenschaft 1939.a.

W. Wengler: "lk. 146 native justice ist unter allen Umständen Rechtsprechung durch Eingeborene, justice indigène ist nur die besondere Rechtsprechung für Eingeborene".

Pärismaalaste kohtud Inglise mandaataladel Togos.

13)

Togo, endine Saksamaa asumaa asub Lääne Aafrikas, Guinea rannikul. Pärast Maailmasõda jaotati ta Rahvasteliidu mandaatkonnana Prantsusmaa ja Inglismaa vahel.

14)

Pärismaalaste kohtud Togo Inglise osas on pädevad asjus, milles kõik pooled on pärismaalased. Nad kutsutakse ellu kubernereri korraldusega. Kohtunikeks võivad olla vaid pärismaalaste seaduste ja kommete tundjad. Seetõttu teatud osa päälikuid kuulub n.ö. "ex officio" kohtunike hulka. Kohut mõistetakse pärismaalaste seaduste ja kommete kohaselt kahel eeldusel:

15)

1. pärismaalaste õigus ei tohi olla vastolus kehtivate seadustega ja loomuliku õigluse ja moraaliga¹⁶⁾.

2. kriminaalasjus, milliseid pärismaalaste õigus tunneb, võib ainult siis kohut mõista, kui seda korraldab kubernereri korraldus. Kirjutatud õigust võivad need kohtud kasutada ainult siis, kui see on määratud vastava korraldusega.

13). Wengler lk.150 - 153. .

14). Native courts.

15). "native law and custome".

16). "must not be repugnant to natural justice or morality".

Viimatimainitud kaks eeldust kitsendavad muidugi tunduvalt pärismaalaste kohtute tegevusala.

Pärismaalaste kohtud Prantsuse mandaataladel Togos.¹⁷⁾
18).

Pärismaalaste kohtud on pädevad küdimusi lahendama:

1. Tsiivilasjus, kus kõik pooled on pärismaalased.
2. Kriminaalasjus, kui süütegija on pärismaalane ja süütegu oli sihitud teise pärismaalase, Prantsuse riigi, mandaatala või mõne ametasutise vastu.
3. Tsiiviilsegaprotsessides "valgete" ja pärismaalaste vahel, kui mõlemad pooled esitavad selle kohta kirjalku leppe.

Pärismaalaste kohtute kõigis astmeis tegutsevad "valged" ametkohtunikud koos pärismaalastest kaasistujatega.

Kriminaalasjus toimub kohtumõistmine pärismaalaste seaduste järgi, neis seadusis ette nähtud karistuste kohaldamisega niivõrd, kui need pole vastolus prantsuse õiguse ja moraaliga.

17). Wengler lk. 166 jj.

18). juridictions indigenes.

Pärismaalaste kohtud Ruanda-Urundi's 191.

Belgia asumaa Ruanda-Urundi asetseb Belgia Kongo ida osas Taganjika ja Viktooria järve vahelisel maaalal. Pärismaalaste üle teostavad kohtumõistmist nende oma tavade ja seaduste järgi kohalikud päalikud valitsusametnikkude järelvalve all. Juhul aga kui tekiß vajadus kohut mõista erinevatest suguharudest pärinevate pärismaalaste vahel, siis alluvad need asjad eri pärismaalaste kohtutele.²⁰

19). Dr. Franz Schlegelberger "Rechtsvergleichendes Handwörterbuch..." I köide lk.564.

20).Tribunaux indigènes ja Tribunal d'appel.

IV Eelpoolkäsitletud kohtusüsteemide

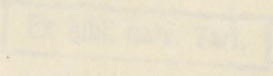
hinnang.

Püüdes hinnata eelpoolkäsitletud kohtute süsteeme, on raske pidada üht neist tunduvalt paremaks kui teist. Inglise süsteemi pahe seisneb kaheldamatult selles, et seal vähemalt alamas astmes tegutseb resp. tegutsevad ainult pärismaalasist kohtunikud. Sealjuures on aga kohtute arv, võrreldes nende tegevust kontrollivate ametnikkudega niivõrd suur, et tihti polegi võimalik mingit kontrolli nende tegevuse üle teostada. Ent kohtumõistmist ilma kontrollita, ainult pärismaalaste teostada jätta pole hea. Prantsuse süsteemis on see pahe välditud, kuna igas pärismaalaste kohtus esineb "valge" kohtunik pärismaalasist kaasistujate kõrval. Viimastel on küll võrdne hääleõigus "valge" kohtunikuga, kuid palju sellest tegelikult "valge mehe" "autoriteedi" tõttu kasu on, on tihti küsitav. Belgia süsteemis kaheldamatult esineb tihti pahena teatud erapoolikus kohtumõistmises, sest sama suguharu pääliku otsus oma alamate üle on ju tihti mõjustatud isiklikest vahekorradest. Üldist, kõigile õiglast ja oma ülesannete kõrgusel seisvat kohtusüsteemi kõikide kolooniate jaoks

kujundada on aga praktiliselt võimatu. Kõigil eelpool-
toodud süsteemidel on ju oma pahede kõrval ka omad head
küljed. Võiks aga igal juhul väita, et "valge" meheosavõtu
eemaldamine kohtumõistmisest pärismaalaste üle pole alati
mitte kasulik, sest kohus on tähtis abinõu pärismaalas-
te kasvatamiseks ja kasvatuslikkude ülesannete teostada
jätmine kasvatatavaile pole mitte õige ja ei anna kunagi
soovitud tulemusi. "Valge mehe" osavõtt omakord aga eeldab
tema head kohalikkude olude tundmist ja spetsiaalset ette-
valmistust peale tavaliste kohtunikult nõutavate vooruste.

... on veel ka teinud, mis teevad pärismaalaste õigusega
tutustumise veelgi raskemaks. (21)

1. Pärismaalaste õigus pole kuskilgi ühtlane, iga sugu-
hara juures võib te teatud omadusi. Sellega kaasub
veel näha, et sürixus elavad üksteise naabruses ja
talalpeisestult teiste vahel üksteisega omalt näjan".

V Seadusandlus pärismaalaste jaoks.

Peale kohtumõistmise õiglase ja pärismaalastele sobiva korraldamise on teiseks tähtsaimaks ja põlevaimaks probleemiks seadusandlus pärismaalaste jaoks.

See seadusandlus peaks arvestama võimalust mööda seni kehtinud pärismaalaste natsionaalset õigust. Seetõttu osutub vajalikuks seda õigust tundma õppida. Viimast teha püüdes seisame aga mitmesuguste raskuste ees, sest nagu eelpooltähendatud, on meil neil juhtudel tegemist alati kirjutamata õigusega ja pahatihti lausestamata õigusegagi. Peale eelpooltoodud põhjuste on veel kaks tegurit, mis teevad pärismaalaste õigusega tutvunemise veelgi raskemaks.²¹⁾

1. Pärismaalaste õigus pole kuskilgi ühtlane, iga suguharu juures evib ta teatud omapära. Sellega kaasub veel nähe, et Aafrikas elavad üksteise naabruses ja laialipaisatult teiste vahel üksteisest omalt majan-

21). Thurnwald lk.6

duslikult korralduselt ja arenemisele teravalt erinevad rahvad ja suguharud.

2. Tingitud läbikäimisest eurooplastega röövivad uued, pärismaalastele seni tundmatud tööalad suure protsendi suguharude liikmeist, paisates nad nendele võõrasse ümbrusesse ja elutingimustesse, millistes nad võõrduvad oma vanadest kommetest ja arusaamdest, omandamata siiski täielikult eurooplaste mõtteviisi, kuna erinevused kahe rassi vahel on selleks siiski liiga suured, kui et suudetaks neid ühe sugupõlve kestel ületada. Eriti viimatimainitu teeb seadusandluse korraldamise pärismaalaste jaoks eriti komplitseerituks, sest selline pärismaalaste kontingent loeb end olevat väljakasvanud oma vanast õigusest, ent ta pole veel küllalt küps euroopa õiguse rakendamiseks.

Nimetatud põhjustel ongi koloniaals antud terve rida seadusi, mis on kehtivad ainult pärismaalaste kohta. Ent need seadused oma suures enamuses ei saavuta seda, mida nad peaksid. Neis peaks ju õieti käsitlemist leidma see osa pärismaalaste õigusest, mis on meie arusaamisele vastuvõetavad. Seevastu aga neis seadusis leidub vaid igasugu töökaitse korraldusi pärismaalaste kohta (milliste

tähtsust muidugi allahinnata ei või), määrusi pärismaalaste koertemaksu, jalgrattamaksu, alkohoolsete jookide müügikeelu, eri elamispiirkondade sisseseadmise ja harvem abielu sõlmimise ja lahutamise kohta.²²⁾ Kõigest eelpoolöeldust ei tohi aga järeldada nagu poleks sel alal absoluutselt midagi ära tehtud. Nii näiteks võeti Madagaskaril ette vanade tavade kodifikatsioon.²³⁾ Samuti kehtib Prantsuse Indohiinas 1812. a. kuningas Gialong'i seaduseraamat annamiitide jaoks.²⁴⁾

Seadusandlus kolooniaals jaguneb kahte ossa. Seadused, mis antakse kolooniaals elavate eurooplaste jaoks ja seeadused, mis antakse pärismaalaste jaoks. Peale selle on veel kolmas, eri liik norme, mis puudutavad nii pärismaalasi, kui ka \neq "valgeid", seadused, milledega määratakse kindlaks alad "valgete" ja pärismaalaste vahel.²⁵⁾ Ent peale puhast verd

22). Vt. lähemalt Dr. H. Blumhagen: "Die Rechtsentwicklung in Deutsch-Südwestafrika unter dem Mandat der Südafrikanischen Union" lk. 93-102.

23) Schlegelberger, lk. 553

24) ----do----- lk. 552

Nimetatud õigustega lähemaks tutvunemiseks prof. L. Leesmenti poolt võrdleva Eraõiguse loenguil mainitud: Paul Frotier de la Messelière "Du mariage en droit malgache" ja BUI-TUONG-CHIEU "La polygamie dans le droit annamite" mõlemad Pariis 1932/33.

pärismaalaste ja "valgete" leidub igas koloonias arvuliselt kaunis suur hulk segaverelisi. Viimaste õiguslik olukord on tavaliselt väga ebamäärane, sest seadustikes on väga raske määrata nende kuuluvust ühede või teiste hulka. (Teoreetiliselt oleks see ju kuidagi mõeldav, kuid praktiliselt on sellega suuri raskusi, sest kõikide segavereliste verekoostis pole sama, ühede juures on prevaleerivad "valgete" rassilised tunnused, teiste juures "värviliste" omad.) Koloniaalseadusandlus on selle küsimuse lahendamiseks otsinud mitmeid teid, ent pole selles küsimuses mingi rahuldava lõpptulemuseni jõudnud. Kujukalt avaldub see selleski, et definitsiooni otsinguil sõnale "pärismaalane" pole jõutud õieti kaugemale definitsioonist "Pärismaalane on, kes ei ole eurooplane" (Liquor Licensing Proclamation 1920.)²⁶⁾. Hilisem "Native Administration Proklamation" 1922. a.²⁷⁾ annab küll parema definitsiooni (pärismaalane on iga üle 14 a. vana meesisik, kelle vanaemaist vähemalt üks kuulub mõnda Aafrika suguharusse) kuid tema mõju vähendas asjaolu, et hilisemates korraldustes teda järjekindlalt enamei rakendatud, vaid mõistet "pärismaalane" hoopiski teisiti defineerida püüti.

25). Blumhagen, lk. 105. Masters and Servants Proklamation, 1930. a.

26) ---do--- lk. 107.

27) ---do--- " 90/91

VI Lõppkokkuvõte

Kõige eelpooltoodu kokkuvõttena võiks püstitada rida ülesandeid, mis kuuluksid täitmisele koloniaalõigusteaduse raamides.

Tuleks arendada kohalike pärismaalaste arenemisastmele vastavat seadusandlust pärismaalaste jaoks. See ülesanne eeldab pärismaalaste vanade seaduste ja tavade tundmist; tuleks seepärast uurida pärismaalaste vanu seadusi ja koode, et uued loodavad seadused suudaksid püsida oma ülesannete kõrgusel. Seoses erilise seadusandlusega pärismaalaste jaoks, tuleks nende seaduste rakendajaina luua ka erilised pärismaalaste kohtud, pärismaalasist kohtunikest koostatuna, ent ometi tugeva järelvalve teostamisega vastavate "valgete" ametnikkude poolt, et hoida ära võimu kuritarvitamist pärismaalasest kohtuniku poolt. Kohtute maaalaline pädevus peaks olema kujundatud nii, et teatud kohus, resp. kohturingkond hõlmaks eneses vaid ühe suguharu liikmeid.

Kõigi eelpoolmainitud vahenditega peaks olema kergendatud pärismaalaste muutmise "valge mehe" ustavaks kaastööliseks²⁸⁾, mis aga omakord peaks olema iga ideaalse koloniaalpoliitika siht.

Seega koloniaalõigusteadus pole enam a i n u l t koloniaalpoliitika a b i m e e s ,vaid iga ideaalse koloniaalpoliitika e e l d u s e k s .

=.=

28). Thurgwold, Nr. 9.

VII Koostamisel kasutatud kirjandus.

1. Zeitschrift für vergleichende Rechtswissenschaft 1939.a.
R.Thurnwald: "Vergleichende Rechtswissenschaft, Eingeborenenrecht und Kolonialrecht."
W.Wengler : "Die Eingeborenengerichtsbarkeit in den Mandatgebieten Togo und Kamerun".
2. H.Edler v.Hoffmann: "Deutsches Kolonialrecht" Leipzig, 1907.
3. H.Blumhagen: "Die Rechtsentwicklung in Deutsch-Südwestafrika unter dem Mandat der Südafrikanischen Union."
Duncker & Humblot, Berlin, 1939.
4. F.Schlegelberger: "Rechtsvergleichendes Handwörterbuch für das Zivil u.Handelsrecht des In und Auslandes"
5. Handwörterbuch der Staatswissenschaften. IV Auflage V Band.
Jena 1923.